

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název: *Nietzscheho Radostná věda a současná estetika*

Autor: Tomáš Samek

Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Dadejík, Ph.D.

Oponent práce: doc. PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.

Bakalářská práce Tomáše Samka je věnována estetickému rozměru myšlení Friedricha Nietzscheho. Ve srovnání s obvyklým pojetím a zaměřením bakalářských prací je koncipována ambiciózněji, než bývá zvykem. Její autor od počátku svou intencí překračuje snahu doložit nezbytné pochopení zdrojových textů a adekvátní práci s literaturou. Pokouší se o inovativní výklad, který se má odklánět od „nejrozsáhlejších polí konverzací“, snaží se vydat „spíše než k ‚tradiční‘ Nietzscheho estetice k zohlednění jeho reflexe na poli filozofie a uvádění jeho filozofického myšlení do kontextu s estetickým“, chce ukázat Nietzscheho jakožto „myslitele, který, pokud je brán na poli estetiky komplexně a vážně, může poskytovat na různé její tradiční otázky zajímavé odpovědi (nebo alespoň tyto odpovědi načrtávat a inspirovat k dalšímu zkoumání).“ (s. 8).

Tento odvážný záměr je formulován, odhlédneme-li od stylistických neobratností, smysluplně. Domnívám se však, že pokud by autor poskytl realizaci svých cílů více času a širší srovnání, ukázala by se některá odstranitelná probourávání se do příslovečných otevřených dveří a s tím i skutečnost, že na poli estetiky to s vážností recepce Nietzscheho tvorby není zase tak špatné. Se základními dualismy i jejich překonáváním, jež autor bakalářské práce u Nietzscheho místy velmi zajímavě prezentuje, pracuje s odkazem právě na Nietzscheho např. estetika jevení Martina Seela a jistě by bylo možné jmenovat i další současné filozofické projekty. Takové kontextuální zasazení a zachycení rezonancí, které by se mohlo na celkovém tvaru i obsahu práce projevit, však potřebuje čas a s ním i potřebný odstup. Zde také vidím základní nedostatek práce, neboť tento čas – vezmeme-li v potaz dobu mezi zadáním práce a jejím vypracováním – autorem poskytnut nebyl. Je to škoda, neboť vše ostatní, co je třeba k vypracování výborné bakalářské práce, měl Tomáš Samek k dispozici: zajímavý záměr, nezpochybnitelný zájem o téma a potřebnou znalost a vhlad do vícero poměrně složitých textů.

Bakalářská práce je vystavěna na interpretaci Nietzscheho *Radostné vědy*, která tvoří základní materiál pro prezentaci autorových tezí. Samek nezůstává pouze u tohoto díla, to v rámci celku funguje jako centrum, k němuž se cyklicky vrací po úkrocích, odbočkách a exkurzech k širšímu poli Nietzscheho díla a k jeho interpretacím. Opět dodávám, že záměr je to pěkný, potřeboval by však více času a pozornosti, aby byl dotažen.

Autor tímto způsobem nejprve představuje základní perspektivistická východiska Nietzscheho filozofie a zajímavě ukazuje jejich pluralistické konsekvence. Ocenit je třeba Samkovy epistemologické postřehy nad Nietzscheho dílem, týkající se mezi relativismu a kognitivní skepse. Zajímavý je i deklarovaný ústřední motiv bakalářské práce, postavený na Nietzscheho myšlence „smrti Boha“. Kritika „zásvětí“ a s ním spojeného metafyzického myšlení pak tvoří slibné pozadí pro interpretaci estetična a umění.

Samek navazuje dokládáním svých předchozích tezí na příkladech, týkajících se jednotlivých druhů umění. Za dobře zacílenou považuji kapitolu, věnovanou mimouměleckému estetičnu, v níž nalezneme i komentáře k pojmu (estetické) nezainteresovanosti a estetického postoje. Z hlediska tématu bakalářské práce jde především v případě posledních dvou pojmů o veledůležité téma, kapitola je však spíše soupisem zajímavých postřehů než precizně provedeným výkladem. V případě estetična mimo umění, resp. vztahu mezi uměním a přírodou, by si tato vhodně zvolená kapitola rovněž zasloužila více pozornosti. Ku prospěchu by bylo systematičtější srovnání se Schopenhauerovým přístupem k témuž. Vztah Nietzscheho ke Kantovi v otázce nezainteresovaného zalíbení by pak vydal na samostatnou bakalářskou práci, stávající zpracování je spíše náznakem, odhlédneme-li od autorovy formulační volnosti. Tomáš Samek se může k těmto dvěma problémům vrátit v průběhu obhajoby.

V poslední části nabízí autor shrnutí Nietzscheho subversivního chápání hodnot. Text obou kapitol je povětšinou srozumitelný a poučený, s několika zajímavými odbočkami, jako celek by však vyžadoval zásadní revizi. Například interpretace Kantovy subjektivní všeobecnosti estetického soudu je dle mého názoru zkratkovitá, nepřesná, a tudíž její srovnání s Nietzscheho hlediskem problematické.

Po gramatické a stylistické stránce by si text bakalářské práce také zasloužil „sednout“ a posléze revidovat. Nicméně i v současné podobě text splňuje nároky na odpovídající úroveň v tomto ohledu. Vzhledem k výše uvedenému, doporučuji bakalářskou práci Tomáše Samka

k obhajobě a pokud se její autor uspokojivě vyrovná s námitkami a připomínkami oponenta, navrhuji hodnotit ji stupněm **velmi dobře**.

V Praze 2. 9. 2022

Ondřej Dadejík